Aralık 2015 Sayı 5

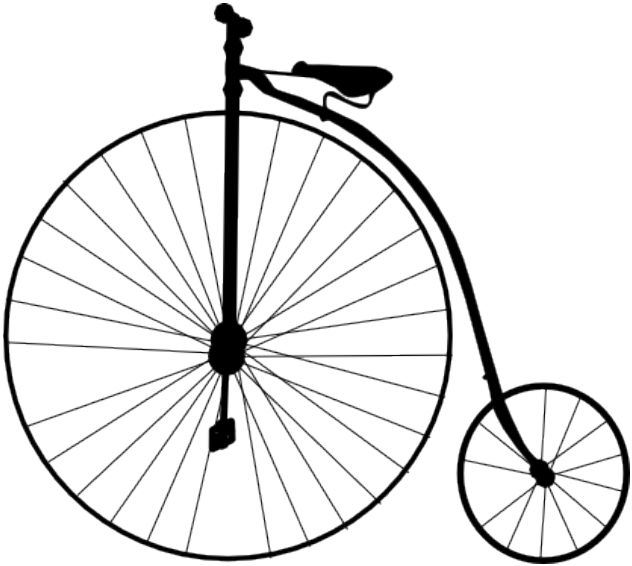
Sert Ünsüz

gerekirse yumuşamasını bilir

Okunacak nesne.

Yazarını buldukça çıkar.

Ederi: Beş para

ESKİYOR; ESKİYECEK

Eski, bir sıfat.

Eski, bir kavram.

Düşünüyorum da, üzerine söylenebilecek –aynı zamanda da söylenmiş– o kadar çok şey var ki, söze nereden gireceğimi kestiremiyorum.

Böylesi her zamandaki gibi, kitaplara yöneliyorum. İlk de sözlüğe. Sözcüğün kullanıldığı anlamlar sıralanmış; *Çoktan beri var olan, üzerinden çok zaman geçmiş, kullanmaktan yıpranmış, bir önceki, sabık, geçerli olmayan: eski moda, herhangi bir meslekte uzun süreden beri çalışmış olan...* Tanımlar, tanımlar...

Usuletle ve suhuletle –bir vakitler, bir televizyon dizisinde, merhum Sadri Alışık'ın, sıkıntılı, dar zamanlarda söylediği replik– ilerlemeli;

İki ana kavram var elimde;

1- Nesne
2- Zaman,

Ve bunların birbirine –belki de sadece zamanın nesneye– etkisi; Eskimek

(Merak etmeyin, bu, tüm sözcüklerin ölçülüp biçildiği, saçmalamaktan, yanılmaktan korkan bir yazı olmayacak. En azından niyetim bu değil. Sadece bir yerden girmeye çalışıyorum o demir leblebiye. Yoksa küre mi demeliyim?)

O, yaşamımızda, bir –ve de birden çok– şekilde. Sabah uyanışımızla, ocağa sürdüğümüz demliğin altındaki mavi alevde, bahçedeki iğdenin yere vuran, düştüğü yerde kalmayan gölgesinde, hamile bir kadının büyüyen karnında, yemekten sonraki tansiyon hapında, geliveren, olmamış gibi biten hafta sonunda,

yaz tatilinde, okul sıralarında, gençliğin uçsuz bucaksız, masmavi-kapkara uçurumlarında.

Zaman varsa, hep bir şeyler eskiyor demek bu…

Çocuklukta ayağımızın sığmadığı ayakkabılar, zamanla, senelerce gezindiğimiz sokaklara adımdaş olurken, o; bir parça da gençlikte bildiğimiz tüm dünyanın doğruları silikleşip, bir soruya dönüşürken, fark etsek de, etmesek de, bir şeyler eskimiş demek.

Tabii ki bu kötü –iyi de– bir şey değil.

Bu sadece böyle.

Olan eskiyor.

Eskiyecek.

Doğanın kimseyle bir alıp veremediği yok.

Tüm bu düzenek hepimizi –her şeyi– etkiliyor. En genç olduğumuz, doğduğumuz andan bir sonrası saniyede yaşlıyız aslında. Üzerimizden bir "zaman" geçmiştir. Bir anlıktır bu. Büyük patlama gibi. Ama zarlar atılmış, koşullar belirlenmiştir. Ve ondan sonra bu kurallar, olması gereken –olacak– belirlidir; Zaman hep eskitecektir bizi.

Bu acılı, acıklı, hüzünlü, kahredesi bir şey değil. Bu, böyle. Elmanın daldan düşüşü –yerçekimi–, kaynayan demlik –ısı derecesi kaynamaya gelen su–, sırma saçlara, keman kaşlara ak düşmesi, yüzü buruşmuş bir Afrodit, gülleyi, gürzü metrelerce savuran koların, kaşığı kaldıramaması, yıllarca dağ bayır gezen ayakların, iki kuru değneğe muhtaçlığı…

Ama kim ne derse desin, olan adil. Herkes –herşey– için çünkü.

Bu neden böyle?

Sanırım zamanla her şey değiştiğinden.

Bu değişim de en belirgin, eskiyende, bozulanda, azalanda, çü-

rüyende, eksilende, kopup, koparılıp atılanda görülebiliyor.

O halde, eskimek; Eksilmek aynı zamanda.

Uzaklarda bir köyde, seksenini geçgin yaşlıların, sabahtan akşama, deniz kıyısındaki kahvenin, asmalı çardağının altında oturup, yüzünü denize, ufka dönüp, saatler boyu sususundaki mantığı, anlamı, anlamsızlığı, zamandizimini anlamamıza daha uzun seneler varken, her geçen günün, bize bir şeyler kattığını, bize bir şeyler öğrettiğini, bizi daha bilge kıldığını sanmak…

Salt zaman, salt eskimek, bir çınarı, bir söğüdü, bir kuşu-kediyi-köpeği ne kadar bilge yapıyorsa, insanı da o kadar bilge yapıyor. Üzerinden salt zamanın geçtiği, belki bir anlamda zamanı sırtlanmış insanı…

Derinlik aramak gerekmiyor belki. Sığlıklarda, yüzeyde de ne aynalar olabilir? Bir kuş, konduğu daldan havalanır. Ardında dalın salıntısı kalır. O kadar.

Belki burada tek bir gerçeği vurgulama zamanı: Yaşam; yaşandığı anda. Mutlaka değiştirdiği, eskittiği varlığımızla, bedenimizle oluyoruz. Ama okun gidiş yönü böyle. Zamanın çizgisi, menzili, bir yönü var.

Buradan;

1-Eskimek, yaşlanmak bir maharet, bir kazanım, bir ayrıcalık değil,

2-Hiçbir şeyi –canlıyı, nesneyi– akıllı, bilge, usta yapmıyor,

3-Yaşadığın ana çok da fazla, her kapıyı açacak bir maymuncuk değil,

Sonuçlarını çıkarabiliriz.

(Ne işimize yarayacaksa?)

Peki, sonra?

Şöyle;

Yaşam, benzetecek olursak, önümüze bir yığın tuğla, kum, su, çimento yığıyor. (aslında duyu organlarımız alet oluyor bunlara-gözler, kulaklar, burun, deri, bedenin tümü) Yapılması gereken, isteniyorsa, –bir sığınak, bir duvar, bir kulübe– gerekli ise, bunları kullanıp, işlemek değil midir? Sonuçta çatılan, yükselen yapının bir felsefesi, bir ahlakı, bir iyi-kötü yanı yoktur. O, odur. Bizizdir. Bizim zamanla oluştuğumuzdur.

Fazla mı uzaklaştık konumuzdan?

Çokbilirmiş edasında oldu sanırım bir önceki söylenenler.

Bana da öyle geldi.

Daha basitten almalı.

Söz de uzadı, dolandı gitti.

Bunca zaman sonra, daha konuya girmeye çalıştığımı söylesem abes olacak. Ama olsun. Konu da, bir yanıyla abes, hep yok saymıyor mu bizi?

Eskimek.

Kim kime soruldu eskitirken? Kim?

Sorunlu bir yerlere girmek üzereyim. Dönmeli.

Kısa kes Aydın Havası olsun durağına gelmeden, bir-iki şey deyip, bitirmek gerek sanırım.

Bir yaşı devirmişsek (konuya Kırkpınar kafasıyla bakarsak hep tuş olduğumuzu görürürüz, bu anlamıyla değil);

- En basitiyle, doğan ve batan güneşten, geçen bir zamanın olduğunu fark etmişizdir.

- "Ne doğan güne hükmüm geçer, ne halden anlayan…" şiirinin dediği de, olan biten zaten kontrolümüzün dışındadır. Bir zamanlar bir belgesel vardı; *Keçenin Teri* diye, burada bir adam, bir yün keçeyi çevirip çevirip ezer dururdu.

Hah! Tam da öyle işte.

Eskimek bu.

Zaman pehlivanının dizinin, pazulu kolu altındaki keçeyiz. Vuruyor taştan taşa, yerden yere.

Neden?

Bilmem. Ama öyle.

Neyse.

Eskimek;

- Nostaljinin bataklıklarında boğulmadan,

- Kuru kuruya eskimenin, yaşlanmanın insanı bilge kılmadığını, insan yapmadığını bilierek, böyle olmak istiyorsak, başka yolları izindeyerek, eskimek gerektiğini söyleyebilirim.

O; bir yük biriktirmek. (En çok da insanın kendi bedeni)

O; bir ufalmak, küçülmek,

O; masalarca şölenden, iki zeytine terfi etmek.

O; küçülen bedenin daralan elbisesi,

O; azalan gereksinim.

O; varacağımız son nokta, son gün, son soluk.

Eskimek bu bence.

Bu, böyle.

Tabii ki bu kötü –iyi de– bir şey değil.

Olan eskiyor.

Eskiyecek.

Doğanın kimseyle bir alıp veremediği yok.

29.10.2015

Kocaburgaz

KUŞ

Bir sonbahar günü, kızıl yapraklar uçuşurken üstümüzde, Eflatun'la bir çay bahçesinde oturuyorduk. Gelecek sayı konumuz, "Eski" olduk dedi. Eski eski diyerek ilk aklıma gelenlere baktım. Saçma sapan şeyler gördüm. İlle de örnek mi, peki siz kaşındınız:

Biz eskiden su içerdik testiden.
Nerde o eski bayramlar.
Kaşar, eskidikçe lezzetlenir.
Şarap, eskidikçe tatlanır.
Ah o eski şarkılar.
Ah o eski altın çağlar.

Günler eskidikçe güzel görünürdü. Ama görünüş aldatıcıydı. (Varolmayan Şövalye)

Hayat eskidikçe damarlarımızdan nostalji akardı.

Çağrışım, kuşlarını salınca ne taklalar ne taklalar, seyretmeye doyamazsın. Kafamın çatı katındaki kuş kafesini kapattım. Kuşlardan girdim eskiye. Buyrun bakalım.

Eskiden bir kitapçıda çalışırdım. Zengin mahallesindeki bu kitapçıda enteresan insanlarla karşılaşırdım, ara sıra. Erol amca onlardan biriydi. Engin abi vardı, Süleyman bey, Ayla hanım vd. Erol amcanın benim için yeri bambaşkaydı. Yaşını bilmiyorum. Yetmişlerinde olmalıydı. Kısa boyluydu. Saçları sakalları bembeyazdı. Neşeli bir adamdı. Bir kadın gördüğü zaman incelir incelir, kopardı. Geveze denilebilirdi ama boş konuşmazdı. Her söylediği bana gerçeğin bir sırrı gibi gelirdi. Zekiydi, inanılmaz birikimliydi. Entel bir görünümü yoktu ama espritüeldi. Her sözü espriyle açar, espriyle kapardı. Erol amca benim fakir ha-

yatımda masal kahramanı gibiydi.

Gerçek bir masal kahramanı… Bazen bu gerçeklikten şüphelenmiyor değilim. Böyle insanlar kalmamıştı çünkü. Kitabevinin kafesinde çay içer, sohbet ederdik. Şimdi hatırladıkça içimin göğünde kuşlar uçuyor. Ağlarım ben şimdi. Çok sulu gözlüyüm. (Neden utanır insan ağlamaktan. Güçsüz olduğundan ağladığı için mi? Neyse.) Bazen öğle yemeğindeyken çıkıverirdi Erol amcam. Kitabevinin altında, bodrum katında yemek yerdik. Çekinme oraya gelirdi. Herkese selam verir, şakalar yapardı. Kızları ayrı bir överdi. Gençliğinde çok canı yanmış olmalıydı. Nerde görülmüş bir erkeğin can yaktığı?

Erol amcayla ilk karşılaşmam şöyle oldu. Kısaca anlatacağım. "Birkaç film arıyorum" dedi. Bana sorması rastlantı mıydı, bilinçli bir seçim miydi, bilmiyorum. "Ne arıyorsunuz?" Modern Zamanlar (Chaplin), Serseri Aşıklar (Godard), Milano Mucizesi (De Sica), hiçbiri yoktu. "Bu filmleri bul" dedi, olur dedim. Yaklaşık bir hafta sonra geldi Erol amca. "Buldun mu" dedi. Bulamamıştım. "Bul onları. Ayrıca İtalyan yarıgerçekçi yönetmenlere çalış, bana bir liste hazırla," dedi. Emrivakiydi. Ne güzeldi! Kadıköy'de korsan film aldığım bir dükkan vardı. Erol amcanın filmlerini bir de orada aradım. İkisini bulmuştum. Mucize olmuş gibi sevinmiştim. Serseri Aşıklar ve Modern Zamanlar. Erol amcayı beklemeye başladım. Aperiyodik geliyordu. Ve bir öğleden sonra Erol amca ağır ağır içeri girdi. Yanına koşturup gururla, buldum dedim. "Neyi" dedi. Filmleri dedim. Heyecanlandı. "Milano Mucizesi?" Onu bulamadım, dedim. "Asıl onu bul" dedi "asıl onu bul".

Kafamın içindeki eskici dükkânına girdim. Bir anı arıyordum. Ne aradığımı bilmiyorum. Sanki samanlıktayım. Aradığım anıya ihtiyacım olduğunu hissediyorum. Bilindik eskici dükkânlarına benzemiyor burası, çok düzenli bir yer. Her şey yerli yerinde. Üst üste irili ufaklı yüzlerce kutu var. Kutuların üstündeki eti-

ketlerde anılarımın kodları yazıyor. İçlerine bakmakta dikkatli olmalıyım. Birini açtım dün. Küçücük, bembeyaz bir kutuydu. Sanırsınız içinde dışarıya çıkmaya uğraşan, beyaz yalandan bir anı. Kapak açılınca kutu beni yutuverdi. Adsız'ı yutmuş bir kutu resmi çizer mi prens, benim için.

Her yere sordum ama bulamadım, dedim. Piyasada yokmuş, korsanları aradım taradım, onlarda da yok. "İtalyan konsolosluğuna sordun mu," dedi. Tatlı bir şaşkınlık dondu yüzümde. Şapşal, şaşkın, gülümsedim. Olur, yarın ilk işim konsolosluğu arayıp "Milano Mucizesi filmi var mı elinizde," diye sormak olacak. Ciddiydim. Bir gün korsan film dükkânında, kitabevi müdavimlerimizden, bas-bariton sesli, kendine güveni tavanda, şen-şakrak gülüşlü, Galatasaray Üniversitesi profesörlerinden Süleyman beyi gördüm. Selamlaştık. Şaşırmıştım. Koskoca profesör, ücra bir pasajda, ücra bir dükkânda, korsan film alıyor. Şaşırdığımı fark edip, "sık sık gelip film alırım buradan, güzel film arşivleri var," demez mi? Şaşkınlığım geçti. İyi dedim, ne diyeyim?

Erol amca uzun zamandır gelmiyordu. Süleyman bey neredeyse her gün geliyordu. Bir gün, hocam bir film arıyorum, dedim. "Nedir," diye sordu davudi sesiyle. Çok farklı bir sesi vardı. Milano Mucizesi, dedim. "Bende var, yarın getiririm. Sinematek zamanlarında izlemiştim. Güzel filmdir." Şaşırmayıp da ne yapayım? Mucize dedim, Milano Mucizesi! Ertesi gün geldi film. Teşekkürler Süleyman hocam.

Dedim ya, Erol amca uzun zamandır gelmiyordu. Mübarek sanki filmi bulduğumu sezmiş gibi, birkaç gün içerisinde geldi. Benden filmi isteyeli neredeyse yıl olacaktı. Kapıdan girer girmez, buldum, dedim. "Milano Mucizesi'ni mi?" Sarıldı bana sıkı sıkı, bırakmadı bir süre. Titriyordu. Gözleri ıslak ıslak olmuştu. "Ölsem de gam yemem artık," dedi.

Şimdi düşünüyorum da aradığım anı belki budur. Erol amca, kuşlara çalış demişti. Kuşlara nasıl çalışılır hala bilmiyorum. "Biliyor musun" demişti, "kırlangıçlar avuç içi kadar yemle, hiç durmadan buradan Amerika'ya kadar uçuyor".

Yanıt buralarda bir yerde belki. Her şey gücü kadar. Bir gün Erol amca bana, "sen benim için bir roman karakterisin," demişti. Çok hoş bulmuştum. Sıradanlığımı sevmiştim.

Bisikletiyle kitapçı dükkanına gelen, evine gelen bir adam.

Hikâye bitti.

ISLAK SENFONİ

Gerçekten böyle bir yöntemleri var mı, bilmem. Hani belli bir mesafeden insanın başına su damlatarak çıldırtırlarmış. Sürekli aynı noktaya damlayan su, bir süre sonra taş gibi gelirmiş. Büyür büyür, tahammül zorlayan bir ıstıraba dönüşürmüş. Neden anlatıyorum bunu biliyor musunuz? İkinci bir insanın kendisine yer bulmakta zorlanacağı çatı katı odamda, talihin bana bu işkenceyi yaşama fırsatı verdiği için.

Bulabildiğim kadar kabı damlayan yerlere koyuyorum. Fakat yine de tümünden koruyamıyorum kendimi. Bazen başımın üstüne, bazen yüzüme damlıyor yağmur. Şemsiyem olsa kullanmak hiç abes kaçmazdı. Yazmamı ve yazdıklarımı da sabote ediyorlar. Bir damla sayfaya düşüyor, mürekkebi dağıtıyor. Bir damla yazacağım yere düşüyor, oluşan minnacık gölcüğü atlayıp devam ediyorum. Iskalasın diye birazcık yerimi değiştiriyorum.

Son günlerde yazmaya engel sayısız neden var. Kalemi elime almamın da galiba benzer nedenleri bulunuyor. Hem moralimin yerine gelmesini hem de açlığımı unutmak istiyorum. Açlıktan ölecek değilim, daha vaktim var. Sabahı görünce tümü değilse de birkaç sorunum kendiliğinden çözülmüş olacak. Ben geleceğin büyük sanatçısı, peşinden kitleleri sürükleyen lideriyim. Ne büyük hayal değil mi? Elimden tutan olsa yapamaz mıydım? Yapamazdım… Elimden tutanın beni istediğim yere götüreceğinin garantisi ne? Büyük adam olmak için göbek bağını kendin kesmelisin. Başkalarına muhtaç yaşıyorsan neden büyük olasın?

Cam yerine naylonla kapattığım penceremle tanıştırmadım sizi. Rüzgâr yardımıyla esneyip gerildikçe çıkardığı sesleri duymalısınız. Biraz dışarı, biraz içeri, çabuk çabuk ve asabi, kanat

çırpışı gibi. Damlalar gittikçe asabımı bozuyorlar. Başıma düşenler ayrı, etrafımdaki kaplara düşenler ayrı dert. Pıt pıt pıt pıt pıt… Müziğe benzetsem olmaz mı? Pıt pıtı pıtı pıtı pıt pıt pıt. Belki büyük bir besteci olsam buradan müthiş bir eser çıkartırdım. Odada Yağmur Sonatı… Evde Dört Mevsim… Islak Senfoni…

Odama yağan yağmurun şıpırtısı, naylonun çırpınışı, karnımın gurultusu, kalemin hışırtısı derken senfoni alt komşularım tarafından zenginleşiyor. Yumruklanan soprano, bariton vuruşların ritminde nefis bir aryaya başlıyor. Ardından, yaşları bir ile altı arasında değişen korkmuş çocuk korosu, aryaya eşlik ediyor. Bu ahenk içerisinde süren konser, yoldan geçen abartılmış egzozlarla son buluyor. Konser sonrası alkış kıyamet! Beni kutlamaya gelen insanların ardı arkası kesilmiyor. Benim yaptığım nedir? Sadece bağlantıyı kurdum, geri kalanı zaten çevremde akıyor. Kazana dönen kafamda kaynıyor hepsi. İşte sanat böyle doğuyor.

Şimdi de elektrik kesildi. Ne güzel! Yağmur alevi sabote etmezse bir mumum var. İşte büyük nimet budur. Bu saatlerde uyumayı sevmeyen gözlerim de şükretmeliler. Onların adına ben ediyorum. Bana bu soğuk, ıslak evi sağlayan hayata, sırf gururum yüzünden tokum diyerek reddettiğim akşam yemeğine, fazla soru sormayıp yardım etmek durumunda kalmayan dostlara ne kadar teşekkür etsem azdır. Şikâyet mi etseydim? Yazıyorsam bilin diyedir. Var olmanın başka yolu var mı sanıyorsunuz? Hayatı kolaylaştıran her eşya sizi silikleştirir, bilmiyor musunuz?

Dışarıda yağmur dindi ama içeride bir süre daha devam edecek herhalde.

*

Bunlar hikâye. Ben ne kadar ezberci ve oyuncu bir insanım. Birinci tekil şahıs palavralar sıkıp duruyorum. Benim odamın

damı akmaz. Çünkü villamın alt katındadır çalışma odam. Gerçi üst katlarda da akma olmaz. Çatım mükemmel şekilde izole edilmiştir. Karnım da guruldamaz. Gerçi şu an biraz hazımsızlık çekiyorum. Sakın beni tümden yalancı sanmayın. Dışarıda yağmur yağdığı doğru.

Akşam yemeği davetini reddettiğim de doğruydu. Şimdi sonu gelmez soruları, hayranlıklarını belirtmek için durmadan açılıp kapanan ağızları kaldıracak kafada değilim. Kendi yazdıklarımı bana anlatmaya kalkmıyorlar mı, arkama bakmadan kaçasım geliyor. Nezaket gereği birkaç sözcük söylemek, en azından tebessümle karşılık vermek zorunda kalıyorum.

Denize bakan pencereme yağmur damlaları çarpıyor ve süzülerek aşağıya doğru yol alıyorlar. Dışarıda serin bir sonbahar akşamı. Çıtır çıtır yanan şömineme bir odun daha atıyorum. Çoksatarlarımı yazdığım sevgili masama dönüyorum. Evimin manzarasını pek severim. Boğazın ışıkları, akşamları manzaramı süsler.

*

Nah süsler! Pencereden baktığımda çarpık yapılaşma nedir, görürüm. Yarım metre uzağımda kör bir duvar vardır. Manzaram, bizimkinden iki kat uzun olan, komşu apartmanın zifti neredeyse tamamen dökülmüş yan cephesidir. Öyle havadardır ki odam, hava almak için pencere açmama hiç gerek yoktur. Montumu, ayakkabılarımı çıkarmıyorum. Çift kat çorap giymeme rağmen parmak uçlarım sızlıyor. Battaniyem iyice ıslandığından yatağa da giremiyorum. Sabah olsa aşağıdaki kahveye inip biraz ısınacağım. Orası en azından sıcak, rutubet yok, yağmurlu ve serin havalarda sokaktaymışım gibi hissettirmiyor. Parmaklarım da donmadığı için yazmak daha kolay oluyor. Kahve sahibi şimdiye kadar ses etmedi ama yakındır. Masasının iki çayla koca gün parsellenmesinden hoşlanmıyordur. “Bari tezgâhının başına geç de işe yara” dese, ona da razıyım. Böylelikle elime birkaç kuruş geçer belki, geceleri de kahvede kalırım.

ESKİ BİR HİKÂYE

Zaman zaman aklıma gelmiyor değil. Her gelişinde de uzunca bir süre terk etmiyor düşünmelerimi. Başka başka işler uyduruyorum kendime. Normalde elimi sürmeyeceğim en boktan işlerin bile elime nasıl da yakıştığı yalanına kendimi inandırıp aklımdan söküp atmak istiyorum geleni.

Bu sabah zihnim pek temiz. Mutlu bile sayılabilirim. Çevremdeki mutsuzlukların arasında çölde açan sarı güller gibi görünüyorum. Uzun sürmeyeceğini bildiğimden hemen ortama adapte olup çatıyorum kaşlarımı. Zaten eskinin yükü peşimde. Üstüne üstlük bir an önce eskimesi için dua ettiğim yeni günler ekliyorum.

"Şu yüzünü bir kere gülerken görmedik" diyor, içlerinden en bilmişi.

"Benim yüzüm benim kararım" diyorum. Aldığı dalgacı cevaptan memnuniyetsiz dönüp gidiyor arkasını. Sonra başkası musallat oluyor. İnce bir selam verip başlıyor şikâyete. "Akşama kadar sizi mi bekleyeceğim kardeşim. Gelip alın alacağınızı." Bozuntuya vermeden kibarca sallayıp devam ediyorum işime.

Günler böyle bir bir geçip gidiyor, ömür bitiyor, köpeğim havlıyor, belediye hoparlörleri bağırıyor ve ben yerinde bekliyorum. Eskiden gelenlerle hala başa çıkmaya çalışıyorum. Sanırım yüzleşmeden kurtuluş yok. Ben kaçtıkça eskiler peşimden birbirleriyle yarışırcasına koşuyor. Bu gece son olacak ilk önce en yakındakini alaşağı edeceğim. Hazırlıklar tamam. Saat gece yarısından sonra. Dikiyorum karşıma, dikiliyorum karşısına.

“Hadi sor, derdin ne ?” diyorum.

Önce merhametini gösteriyor. Halime acıyor. Tam vazgeçecek gibi oluyor ama dönüp okkalı bir tokat atıyor.

“Zaman,” diyor. “Seni yakan, boşa harcadığın zaman. Kaybettiğin zamanın peşindesin. Acele ettikçe elin ayağın dolaşıyor, çırpındıkça batıyorsun. Hiç benden sonrakilere bulaşma. Bu gece ben sana yeterim. Her eskittiğinde kaybettiğin zamanın acısını yaşıyorsun.” Şaşırıp kalıyorum. Bozuntuya vermemeye çalışsam da olmuyor. Devam ediyor.

“Suçu başkalarına atmaya, kendini haklı çıkarmaya çalışıyorsun. Yaptığın bu.” diyor. Nasıl da pişmanım deli saçması cesaretimden anlatamam. Kaçmak istiyorum ama ne çare!

“Ben kimseyi suçlamıyorum.” dediğim anda sözümü kesip, “zaman...” diyor.

Bu sefer de ben kesiyorum sözünü. “Zamanı boşa harcamak dediğin nedir? Öyle veya böyle geçip gitmiyor mu zaman? Dolusu boşu mu var?” diyorum, demez olaydım.

“Zaman dediğinin her anı doludur. Bir o kadar da boştur.” deyip dikildiği yere bağdaş kurup oturuyor.

“Anlamadım. Hem dolu hem boş.” diyorum.

“Eskilerden dert yakınmayı bırak artık. Onların hepsi seni sen yapan yaşanmışlıklar. Kötü dediğini de iyi dediğini de onlar öğretti sana. Bakışını değiştirmelisin.” deyip bacaklarını uzatıyor.

“Her zaman daha iyisinin olabileceği fikrinden kurtulamıyorum. Yaptıklarımın hata olduğunu düşünüyorum. Düşündükçe kuduruyorum. Benim yapmak istediklerim onlar değildi. Üstelik onları bile yapamadım.” diyorum.

“Yapmak istediklerini yap o zaman. Elini, ayağını, ağzını bağ-

layan mı var?" Yavaş yavaş ayaklanıyor.

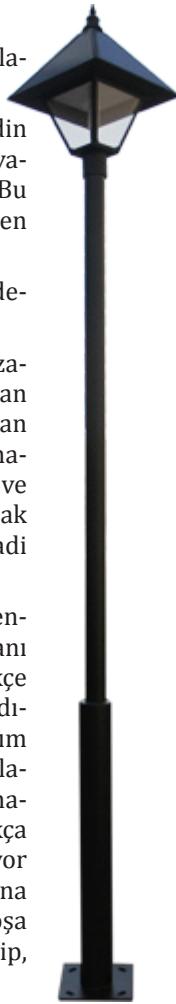
"Hevesim kalmadı" dediğim anda çatıyor kaşlarını.

"Başlatma hevesinden. Gerçekten isteseydin şimdiye kadar aklından geçenlerin hepsini yapardın. Yapamasan da denemiş olurdun. Bu riski hiç göze almadın. Gerçekle yüzleşmekten kaçtın durdun." Kapıya yöneliyor.

"Dur nereye gidiyorsun. Daha çok erken, gidemezsin" demeye kalmadan aralıyor kapıyı.

"Senin derdin ne eskiler ne de kaybettiğin zaman. İnsan yapacağını yapmalı. Hatta insan yapacağını yapar. Sen ise sadece geniş zaman kipleriyle oyalanıp, yapman gerekeni yapmayıp, sızlanıp duruyorsun. Sızlanmayı bırak ve eskilerin sana kattıklarını düşün. Yapamayacak olmaktan ve başaramamaktan korkma. Hadi yolun açık olsun." Kapıyı çarpıp çıkıyor.

Ne yapsam ne etsem bilemedim. Gittim kendime çay demledim. Birazını içtim arta kalanı döktüm. Düşünmeye başladım. Düşündükçe daha da eskilere daldım. Bir ara kapının çaldığını zannedip heyecanla koşup kapıya baktım ama kimse yok. Geri döndüm yerime ve başladım kararlar almaya. Önce yapılacak listesi hazırlanacak, sırasıyla bitirilecekti. Liste uzadıkça uzuyor, sonu gelmiyordu. Uzadıkça sinir oluyor tırnaklarımı yiyordum. Kaybettiğim zamana ah edip dert yanıyordum. "Bunca zamanı boşa harcamamalıydım, bu saatten sonra zor." deyip, vurup kafayı uyuyordum.

ANALI-KIZLI

"Eski" hep anlattığımızdır. "an"dan itibaren süregelendir.

Eski, babamızdan anamızdan gördüğümüzdür.

Eski kokudur kimi zaman çiçek gibi, bazen de havasız bir oda gibidir.

Eski aşk, eski dost, eskiler hep anlattığımız, kendimize ders bildiğimiz.

Eski bizden kalan nice zaman, özlediğimiz...

*

Eskiden evrenin
merkeziydik

Sonra çölde
kum tanesi oluverdik

Hadi bunu da
sineye çektik, ama

İradeye göz dikmişse
Ne diyeyim öyle bilime

– Demek eski Türkler kuantumu çok önceden beri biliyorlardı, öyle mi? Bir örnek isteyebilir miyim?

– Tabi; "bakarsan bağ, bakmazsan dağ olur".

*

Eskiden kaçırılıp dilenci yapılma korkusu vardı, şimdi ya pornocu ya bombacı yapılıyor çocuklar.

Bu çocuklar size pahalıya *patlar*.

*

Eskiden diye başlar kimi cümleler
Daya iyiymiş eskiden dünya
İnsan, insanlık, saygı, sevgi…

Dünya değişti de sen yapma çiçek gibi
Olduğun gibi kaldın ha!
Dünya kadar yalansın.

Şimdisinde keramet bulunmayanın
Geçmişinde ara ki bulasın

*

Sanki kainat yumağını anlamış, ucunu bulsa tümünü sökecek. Derdi ki üzerinde yazıyor. Ne yaptığın üzerinde yazıyor, hepsi üzerindedir, hepsi görünür, örtünmek çözüm getirmez. Üzerinde yazıyor… Dedim, görüyor musun peki, yazılanı okuyabiliyor musun? Eski bir cevaptı ama çok yerindeydi, "okumam yok".

*

– Bu dünya sınar mı sence?
– Evet.
– Yani bizler denek miyiz?
– Zor tabi bunlar, düşünmek gerek.

TIRNAK İÇİ "ESKİ"

"...eskiden de hep böyle olurdu. Önce Cehennem ateşi gibi bir vaaz, sonra da para toplama."
Gore Vidal, Golgota'dan Canlı Yayın

"İki üç çizgi, birkaç konuşma parçası, işte size bütün bir hayat. Tevekkeli değil, eskiler yalnız şiir söylermiş."
A. H. Tanpınar, Saatleri Ayarlama Enstitüsü

"Hiçbir yeni sistem eskisinde bulunan birçok unsuru bir şekilde işe koşmadan dayatamaz kendini."
Margaret Atwood, Damızlık Kızın Öyküsü

"Yeniye fazlasıyla rağbet edilen bir dünyanın ortasında yaşarken eskilere bağlandım."
Henry Miller, Oğlak Dönencesi

"Ben eski ben değildim; çağırsaydım getirseydim de konuşsaydım onunla, duymaz anlamazdı beni. Yüzü eskiden tanıdığım bir adamın yüzü olurdu da benim yüzüm olmazdı, benim bir parçam bile olmazdı."
Sadık Hidayet, Kör Baykuş

"Evet, gitgide şu kanıya varıyorum ki, mesele biçimin ne eski ne de yeni oluşunda; mesele biçimlerden hiçbirini düşünmeden yazmakta, içimizden geldiği gibi yazmakta."
Anton Çehov, Martı

"Sen, küçük balık, bu gezintiyi
Hatıraya çağıracak rumuz!
Sen, balık, sayende,
Eski bir dostu hatırlayaraktan
Derse devam ediyoruz."
Behçet Necatigil, Balık

Ağdan geçerek dergiye ulaşabilirsiniz
“**okunacaknesne**”
diye kime sorsanız gösterirler.